Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 286 Duminică 17 Octombrie 1937
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Problema scumpirii crescânde a vieții

Știm că orice protestare împotriva scumpirii crescânde a vieții este zadarnică. Promisiunile oficiale au rămas fără rezultate — măsurile anunțate sau n'au fost aplicate sau au fost fără efect. Rând pe rând, toate obiectele de primă necesitate s'au scumpit și nimic nu ne îndreptățește să spunem că s'a ajuns la o limită peste care nu se va trece. Populația nevoiașe, populația care nu are favoarea unor bugete casnice elastice, trece prin greutăți din ce în ce mai mari, așteptând realizarea promisiunilor oficiale. S'au alcătuit comisiuni, s'a anunțat înființarea de prețuri maximale — dar această intervenție a oficialității se manifestă superficial câteva zile, se încheie câteva procese-verbale de contravenție și pe urmă specula își reia din nou activitatea ei atât de nefastă.

Trebue să recunoaștem însă, că această problemă a scumpirii vieții nu-și are origina numai în lăcomia unor negustori și în speculațiunea intermediarilor. Sunt unele scumpiri cari sunt legitimate de măsurile fiscale apăsătoare, continue și multe fără rost, ale oficialității. Astăzi, veniturile mici deabia ajung să satisfacă pretențiile fiscului, care apare ca o hidră cu nenumărate capete, destinată să descurajeze munca oamenilor cinstiți și limitați la venituri fixe. Firește, că producătorii și comercianții sunt printre cei loviți de această lăcomie fiscală, care nu mai ține seamă de economia țării, pe care o distruge prin sleirea consumatorilor.

Am putea cita nenumărate exemple de impuneri cari au survenit în ultimul timp și cari au determinat, în mod fatal, o scumpire a vieții, fiindcă, firește, cel impus caută să-și recupereze surplusul de impunere tot dela consumator. S'a ajuns să se impună și scrisorile de confirmare a oricărei plăți, chiar după ce aceeași plată a fost odată impusă prin timbrarea facturii respective.

Recunoaștem că sunt impozite care decurg din nevoi naționale și cari au astfel pentru contribuabil caracterul unei datorii patriotice. In această categorie intră impunerile pentru nevoile armatei. Dar nici în această direcție nu trebue să se abuzeze și, în orice caz, dacă nevoile apărării naționale cer din partea cetățenilor sacrificii mari, trebue ca guvernul să supravegheze cel puțin, pe deoparte întrebuințarea cinstită a fondurilor adunate, iar pe de altă parte să controleze cu severitate prețurile înfrânând și sancționând specula.

Se apropie iarna, cu tot convoiul ei de greutăți. Este de datoria guvernului să ia în deaproape cercetare problema scumpirii vieții, să cerceteze cu seriozitate cauzele ei adevărate, să renunțe la o fiscalitate excesivă înlocuind-o cu economii și cu controlul cheltuelilor statului și să aplice cu toată strictețea, dar și cu imparțialitate, legea contra speculei.

Bunul mers al statului se întemeiază desigur pe bugetele echilibrate. Dar este o greșită gospodărie aceea care, pentru a putea face față risipei de cheltueli, îndoapă veniturile statului cu o fiscalitate strivitoare.

Economii și control — iată prima îndatorire. Și dacă ea va fi îndeplinită, suntem siguri că se va ajunge și la o ușurare a îndatoririlor fiscale ale diferitelor categorii de cetățeni.

SERBĂRILE DELA ALBA-IULIA

I. P. S. Patriarh înconjurat de înaltul cler oficiază serviciul religios la monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan

(Darea de seamă completă în paginile 9 și 10)

Un câștig pentru cauza păcii

La bursa din New-York, ca și la cea din Londra de altfel, s'au înregistrat scăderi importante. Desigur, în mare parte cauza acestor scăderi este de ordin psichologic. In Marea Britanie, răspunsul negativ al Italiei la nota franco-britanică a produs o impresiune defavorabilă la Stock Exhange, iar la bursa din New-York, impresiunea ultimului discurs al președintelui Roosevelt a ridicat vălul amăgitor de pe ochii acelora cari și-au închipuit că Statele Unite se pot menține într'o izolare completă față de evenimentele internaționale.

Președintele Roosevelt, prin ultimele sale cuvântări, a căutat să înlăture această iluzie. De data aceasta a fost și mai categoric, și mai precis decât în discursul de acum câteva zile. Dela enunțarea de principii, d. Roosevelt a trecut la domeniul practic. De data aceasta, d. Roosevelt a pus punctul pe i și a precizat că nu e suficient să se dorească pacea, dar ea trebue apărată cu toate mijloacele.

„Pacea — a spus d. Roosevelt — trebue să fie bazată pe activitatea colectivității și în acest sens trebue să colaboreze toate națiunile cari doresc pacea".

Cu alte cuvinte, aceasta înseamnă că Statele Unite trebue să se alăture de toate statele pacifiste și împreună să activeze pentru apărarea păcii. Și fără a voi să alarmeze pe nimeni, dar în acelaș timp privind realitatea în față, d. Roosevelt a adăugat:

„Intr'o lume plină de surprize mutuale, pacea trebue să fie susținută energic. Nu este suficient să dorim pacea, trebue să facem tot ce ne stă în cale pentru a o apăra".

Această afirmație categorică, hotărîtă și plină de înțeles, popoarele pacifiste o așteptau de mult din partea Statelor Unite. In vremurile turburi de azi, când țările pacifiste din Europa fac atâtea sforțări pentru menținerea păcii, atitudinea luată de președintele Roosevelt poate avea o influență hotărîtoare.

Când Statele Unite declară, prin glasul autorizat al prezidentului lor, că pentru apărarea păcii trebue să se facă „tot ce stă în cale" — aceasta constitue un avertisment dat acelora cari ar îndrăzni s'o turbure, că în acest caz poporul american va fi împotriva agresorilor.

Opinia publică românească înregistrează cu satisfacție evoluția atitudinii Statelor Unite. Ea nu uită că și în războiul mondial intervenția Statelor Unite a contribuit simțitor la triumful dreptății și la victoria contra agresorilor de atunci.

„Prosperitatea Statelor-Unite — a observat cu dreptate d. Roosevelt — nu trebue să fe temporară și realizată în dauna altor națiuni".

Aceasta înseamnă că Statele Unite nu trebue să stea cu brațele încrucișate așteptând războiul altora ca să beneficieze de pe urma lui. Prosperitatea trebue să fie permanentă și ea nu se poate obține decât prin menținerea păcii și colaborarea pacinică între națiuni.

Politica aceasta o dorește România, o doresc toate țările pacifiste din Europa. Faptul că astăzi președintele Roosevelt afirmă că, pentru apărarea păcii, Statele Unite trebue să facă, alături de celelalte națiuni, „tot ce-i stă în cale" — este desigur un considerabil câștig pentru cauza păcii.

Furtună la Istanbul

ISTANBUL, 14 (Telor). — *Noaptea trecută s'a abătut asupra Istanbulului o furtună, care a pricinuit mari pagube, în special navigației. In portul Istanbul, numeroase vapoare au fost smulse din ancoră devenind un joc al valurilor înfuriate. Multe vapoare au suferit stricăciuni. Un vapor încărcat cu lemne a dispărut în valuri împreună cu echipajul de 8 oameni. S'au mai înregistrat și alte naufragii mai mici.*

La Smirna a căzut ieri timp de mai multe ore de ploaie torențială care a inundat mai multe cartiere ale orașului.

———x xx xxx———

Studenții evrei din Varșovia fac grevă

Varșovia, 14 (Rador). — Studenții evrei au declarat azi dimineață grevă, în semn de protestare împotriva faptului că li s'au rezervat locuri speciale în sălile de cursuri ale școlilor superioare.

Ei au hotărît totodată să ocupe căminul studenților evrei din Varșovia, unde s'au întrunit aproape 1000 de studenți.

Greva se desfășură în liniște.

———oxo ● oxo———

Condamnați la moarte în Rusia

Moscova, 14 (Radio-Central).—*Tribunalul din Minsk a condamnat la moarte pe directorul veterinar din comisia agricolă, Pasmanik, pe doi subdirectori și doi doctori veterinari, fiindcă în mod intenționat au îmbolnăvit vitele și au trimis armatei fân stricat.*

In Siberia orientală au fost condamnate la moarte pentru sabotaj, opt persoane: în Uz Bekistan șase și în Ucraina cinci persoane, pentru crime contra siguranței statului.

Aniversarea nașterii M. S. Regelui

M. S. Regele Carol al II-lea împlinește azi 44 de ani.

Țara întreagă, statornică în credința ei despre misiunea Monarhiei și despre rolul Dinastiei în evoluția

M. S. REGELE CAROL II

neamului românesc; statornică în sentimentele ei pentru Tron și Rege, urează astăzi, ca întotdeauna, Majestății Sale, viață lungă și multă sănătate.

Țara întreagă, convinsă că la noi Coroana este cea dintâi garanție a constituționalității și legalității, urează M. Sale să poată asigura respectul lor desăvârșit, pentru că din îngrijorarea ce ar decurge din sdruncinarea acestor două mari pârghii ale oricărui stat solid organizat, să nu se facă pretext de turburare de nici un fel.

Țara aceasta — clădită din jertfe ca aceea în fața căreia ne-am închinat toți, cu mic cu mare Joi, la Alba Iulia — însetată de dreptate și azi ca și în trecutul pentru care s'au jertfit HORIA, CLOȘCA și CRIȘAN, așteaptă dela M. S. Regele Carol II realizarea în fapt a dreptății, măcar atât cât este cuprinsă în legile bine chibzuite, și-I urează M. Sale să fie înfăptuitorul ei, spre a se pomeni în veac de veacuri că a fost o vreme când a stăpânit odată peste poporul românesc regele Dreptății.

Apărători hotărîți ai ideii naționale și ai intereselor legate de consolidarea statului nostru, adversari tot atît de hotărîți ai dezordinei și demagogiei înstrăinate sau sedițioase, urăm M. S. Regelui Carol al II-lea să fie simbolul și întruparea românismului mai presus de toate.

La Măcin, vișinii au înflorit și merii au legat

Măcin, 14 Oct.

Timpul menținându-se primăvăratec, în regiunea noastră salcâmii au înflorit pentru a patra oară.

Vișinii au înflorit de mult, pentru a doua oară.

Azi, s'a prezentat la redacția noastră din localitate, d. Traian N. Vădineanu, cu o cracă de măr cu 4-5 mere din recolta a doua. Merele sunt normal desvoltate și bune la gust și, dacă timpul se va menține călduros, ele se vor putea înroși luându-și aspectul atrăgător. Mărul a legat peste 30 de bucăți.

———xox xox———

Noui atentate în Palestina

Ierusalim, 14 (Rador). — *Peste 30 de focuri de armă s'au tras azi după amiază de către indivizi rămași necunoscuți asupra unui autocar încărcat cu evrei, pe când caesta se afla la o depărtare de cinci mile de Ierusalim. Cinci pasageri au fost răniți.*

Tot azi, la aceeaș oră, pe o altă șosea din apropiere de Ierusalim, o bombă a explodat în mâinile unui arab, care se pare că voia să o arunce asupra unui autobuz plin cu evrei. Arabul a fost prefăcut în bucăți.

TREN ARUNCAT IN AER

Ierusalim, 14 (Rador). — **O mină pusă de indivizi rămași necunoscuți a făcut să sară azi în aer un tren, în apropiere de Kalkilieh, la 30 km. nord-vest de Jaffa.**

Sunt trei morți și numeroși răniți.

SCRISORI DIN LONDRA

NELINIȘTE

de AUGUR

Londra, Octombrie

La 22 Septembrie am scris: „Dacă conferința dela Nyon favorizează sosirea întăririlor materiale pentru republicani, trebue să ne mirăm oare că Roma va face totul ca să încline din nou balanța de partea prietenilor ei din Spania?

Faptul s'a întâmplat aidoma. Aranjamentul dela Nyon creând o situație favorabilă pentru transportul de arme și munițiuni republicanilor din Valencia, d. Mussolini a întărit imediat aviația generalului Franco, pentru ca transporturile escortate dealungul Mediteranei, să fie atacate la intrarea porturilor din Spania republicană și scufundate înainte de a-și fi putut descărca marfa lor periculoasă.

Republicanii au sosit în grabă la Paris, spre a spune că marele atac ce se pregătește, al generalului Franco, are toți sorții să reușească dacă nu vor sosi noui întăriri la Valencia și Barcelona. Aviația naționaliștilor fusese întărită cu aparate moderne și puternice. Prietenii republicanilor din Paris și Londra au început o campanie violentă în favoarea deschiderii granițelor Pirineilor, argumentând că numai astfel poate fi compensată superioritatea în materiale, creată pentru generalul Franco prin ajutorul primit din Italia.

Această cerere a deschiderii graniței franco-spaniole e sprijinită de toți acei, cari nu simpatizează cu republicanii, dar cari socotesc că e în interesul lor de a vedea războiul civil în Spania eternizându-se, astfel ca luptătorii naționaliști ca și republicani să fie istoviți și să primească, în cele din urmă, regimul moderat pe care li-l vor prescrie marile puteri.

Generalul Franco a pierdut destul timp ca să-și pregătească noua ofensivă, spre a permite adversarilor lui să desfășoare o campanie puternică de propagandă politică împotriva lui.

In momentul când scriem acestea, se ridică glasuri ca să ceară Italiei să-și retragă voluntarii din peninsula Iberică.

Cei cari se așează pe acest plan, înțeleg pericolul care amenință interesele esențiale ale țărilor lor respective? Este sigur că Ducele refuză orice retragere. De aceea, ne așteptăm la un refuz categoric din partea sa, deghizat poate, totuși foarte hotărît. Dar și adversarii Ducelui au mers prea departe ca să se mai

(Continuare în pag. 2-a)

„MUNTELE DE PIETATE"

de EM. HAGI MOSCO

Acum câteva zile, tribunalele românești au avut să judece procesul deschis de „Muntele de pietate", împotriva Republicii Sovietelor rusești. Procedura nefiind îndeplinită față de părți, limpezirea durerosului capitol istoric din vremea de restriște a mult încercatei noastre țări a fost amânată la Ianuarie 1938.

„Muntele de pietate", numire astăzi glumeață a soartei, a unei instituții unde nevoia este ispitită, și ceva mai bine botezată „Casă de amanet". Toate se pot găsi acolo, afară de „pietate", adică milă. In schimbul unei sume mărunte, mult sub prețuirea adevărată a lucrului zălogit, nevoiașul lasă acolo, cu bietul gând de răscumpărare, ceva din avutul lui, fie moștenit, fie muncit. Puțini însă îndeplinesc acest gând. Neplătind dobânda, amanetul curând îmbogățește galantarul nenumăratelor prăvălii jidovești cari încercuiesc nemilos acea casă numită de ajutor. Și se găsesc oameni cari cumpără, fără teamă să le poarte nenoroc, lucruri ajunse pe așa cale în comerț. Călugărul Barnova din Terni, când a înființat la Peruza, cu banii adunați din mila aproapelui, o casă de împrumut pe care o botează „monte di pietà", unde sărăcimea găsea, zălogind ceva, bani fără dobândă, n'ar mai cunoaște în societățile de astăzi, cu consiliii de administrație, ceeace născocise mila sufletului său. In Franța, până la răsboi — poate și astăzi — în multe orașe, „Muntele de pietate" dădea bani fără dobândă.

La Muntele nostru de pietate, până la răsboiul cel mare, din sărăcia tuturor se adunase avut mult. O amintire scumpă, un inel care le-

(Continuare în pag. 2-a)

Italia a trimis numeroase trupe în Libia

Neapole, 14 (Rador). — Corespondentul agenției Reuter anunță că încă șapte mii de soldați italieni se îmbarcă azi spre a pleca în Tripolitania.

Soldații fac parte din divizia Cirena, al cărei stat major și cartier general au plecat încă de eri.

*

Roma, 14 (Radio-Central). — Alte trupe italiene au fost trimise azi în Libia.

Pe bordul a trei vapoare au plecat 5000 soldați.

Aceste trupe reprezintă una din cele trei divizii ale corpului 21 armată, nou înființat în Libia.

Pregătirile pentru îmbarcarea celorlalte două divizii sunt în curs. Actualmente sunt în Libia 119 mii soldați italieni.

NUMARUL TRUPELOR DEPASEȘTE PE CELE ENGLEZE ȘI FRANCEZE DIN EGIPT ȘI TUNIS

Roma, 14 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Trupele de întărire în Libia continuă să plece în număr tot mai mare. Eri seară a părăsit portul Neapole 2500 de soldați și ofițeri. In cursul zilei de azi s'au îmbarcat alți 7000 oameni.

Efectivele de mai sus dispun și de servicii sanitare, ca și de servicii speciale și de numeroase mitraliere.

In cercurile militare se afirmă că trupele italiene care se află în prezent în Libia depășesc cu mult numărul trupelor britanice și franceze din Egipt și Tunis.

TRUPE EGIPTENE PLEACA SPRE FRONTIERA

Londra, 14 (Rador). — Corespondentul din Cairo al agenției British United Press anunță că în numeroase orașe din Egipt se observă o mare mișcare de trupe. Ele se îndreaptă spre frontiera Libiei.

———xox ● xox———

Copil omorât de un pui de leu

Berlin, 14 (Radio-Central). — La Volgast, un copil, în vârstă de 5 luni, a fost ucis de un pui de leu în împrejurările următoare: O femee a intrat într'un restaurant lăsând în grădină căruciorul cu copilul. In apropierea căruciorul. Leul l-a lovit pe copil, leu și un câine, cari au răsturnat căruciorul. Leul l-a lovit, pe copil tot în joacă, peste obraz, atât de puternic, încât copilul a murit peste câteva ore.

M. S. Regele, Măria Sa Marele Voevod Mihai și membrii guvernului plecând dela gară spre catedrală

Defilarea